

Gemeente Groningen verbonden partijen

Webinar VJK – maart 2026

Inhoud

1. Inleiding
2. Verbonden partijen van de gemeente Groningen
3. Governance t.a.v. verbonden partijen
4. Voorbeeld WarmteStad

“Wie doun’t zulf”

Gemeente Groningen is van oudsher al een gemeente die veel in eigen hand houdt om zo veel mogelijk grip te houden op onze maatschappelijke doelen en publieke rol.

Dit is terug te zien in de gemeentelijke organisatie zelf, maar bovenal ook in de taken die belegd zijn in verbonden partijen.

Ook afgelopen coalitieakkoord: meer publieke regie → nieuwe oprichting van vennootschappen

Verbonden partijen Groningen

Verbonden partijen	Gemeenschappelijke regeling	Vennootschappen (BV/NV/CV)	Stichtingen	Verenigingen
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk	Privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk	Privaatrechtelijk
Aantal	10	18	4	2
Voorbeelden	 	 		

Nieuwe vennootschappen

Grote opgave in woningbouw en energietransitie

Gemeentelijke vennootschappen

Wanneer een verbonden partij als uitvoeringsvorm beter is dan uitvoering in eigen organisatie of markttuitvoering, vanwege:

- Efficiëntie
- Risicospreiding
- Bestuurlijke slagkracht, enkelvoudige beslisstructuur
- Juridische en/of financiële kaders

Nadelen?

- Minder invloed op uitvoering
- Mogelijke tegenstrijdigheid van belangen en regie met meerdere petten
- Politiek op afstand

Gemeentelijke vennootschappen

Kadernota Verbonden Partijen 2015

→ Rekenkamerrapport 2024

→ Kadernota Verbonden Partijen 2025

- Risicomanagement en toezicht
- Governance en rollen
- Informatievoorziening
- Kaders bij aangaan nieuwe verbonden partijen

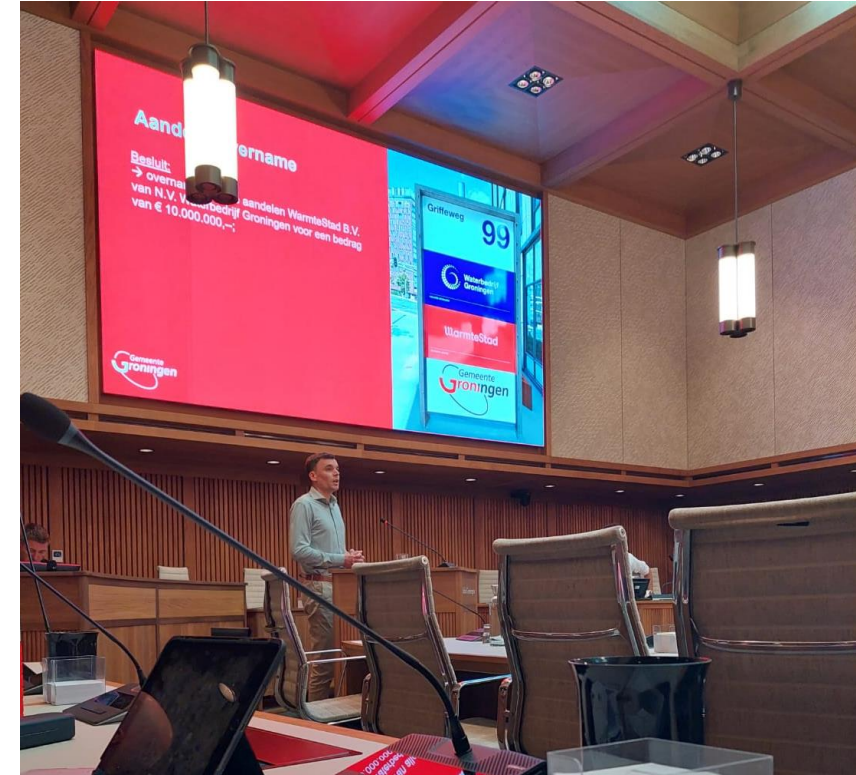
	Orgaan/ functie	Rol	Bevoegdheden en taken
1	College	Formeel aandeelhouder en uitvoerende macht	- Oprichten van nieuwe bv's - Aandeelhouder
2	Raad	Politiek bestuurlijke controle en kaderstelling	- Budgetrecht - Wensen en bedenkingen bij oprichting/ overneming
3	Portefeuillehouder Energie	Beleidsinhoudelijke aansturing en eerstelijns verantwoordelijkheid	- Eerstelijns bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beleidsdoelen binnen de gestelde kaders
4	Portefeuillehouder Financiën	Financiële borging en toezicht	- Bestuurlijk financieel toezicht
5	Concerndirecteur	Gemandateerd aandeelhouder namens college	- Lid van AVA - Bewaken belang aandeelhouder - Besluiten over governance en financiën
6	Accountmanager	Eerste aanspraakpunt en coördinatie (uitvoering eerstelijns verantwoordelijkheid)	- Regie op de relatie tussen de gemeente en de betreffende verbonden partij; - Verantwoordelijk voor goede informatievoorziening richting alle partijen; - Verantwoordelijk voor aanleveren benodigde informatie in de jaarrekening en financiële en beleidsmatige uitgangspunten aan de raad (publiekrechtelijke verbonden partijen). - Verantwoordelijk voor de advisering ten behoeve van bestuurlijk overleggen en AVA's. - Verantwoordelijk voor gemeentelijke besluitvormingstrajecten en een goede informatievoorziening hiervoor richting college en raad. - Deelnemer AVA
7	Control & Financiën	Toezicht en ondersteuning bij controle en risicobeoordeling (Uitvoering tweedelijns verantwoordelijkheid)	- Periodieke beoordeling risicoprofiel - Financiële advisering aan portefeuillehouder financiën - Ondersteuning financiën en control aan eerstelijns verantwoordelijkheid
8	Directeur Ruimtelijke Ontwikkeling	Opdrachtgever voor beleids- en projectontwikkeling	- Verantwoordelijk voor de ambtelijke beleidsinhoudelijke uitvoering; - Verantwoordelijk voor het gemeentelijk aandeel in de projectuitvoering (m.b.t. de activiteiten van de verbonden partij); - Plaatsvervangend lid AVA
9	Programmanager Energie	Verantwoordelijk voor beleids- en projectuitvoering op programmaniveau	- Coördinatie en aansturing van beleidsontwikkeling en uitvoering binnen programma; - Budgetverantwoordelijkheid over programma Energie; - voortgang en kwaliteit en rapporteren aan directie, college en raad

Rekenkamerrapport 2024: 'Raad aan de kant bij taak op afstand'

- Stevige inrichting governance, meer checks en balances dan binnen de gemeentelijke organisatie
- Verantwoording en risicobeoordeling zijn hoofdzakelijk financieel en technisch. Meer koppeling tussen de beleidsdoelen en activiteiten van de vennootschap en verantwoording hierover is mogelijk.
- Versterk de kennispositie van raadsleden.

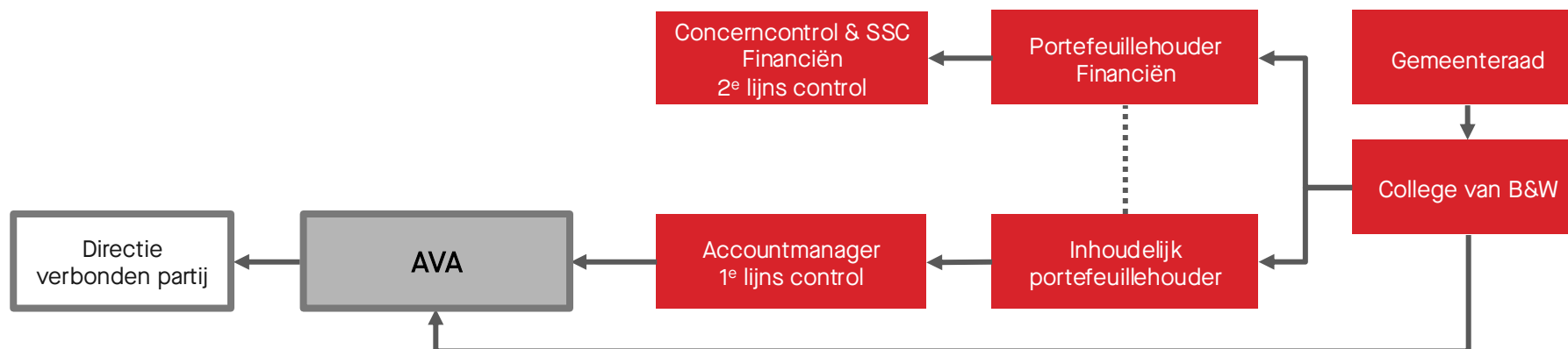
Informatievoorziening raad

- Paragraaf verbonden partijen en toelichting beleidsonderwerpen in begroting en jaarrekening
- Beeldvormende raadssessies
- Raadsvragen
- Werkbezoeken, kennissessies en inwerkprogramma nieuwe raad

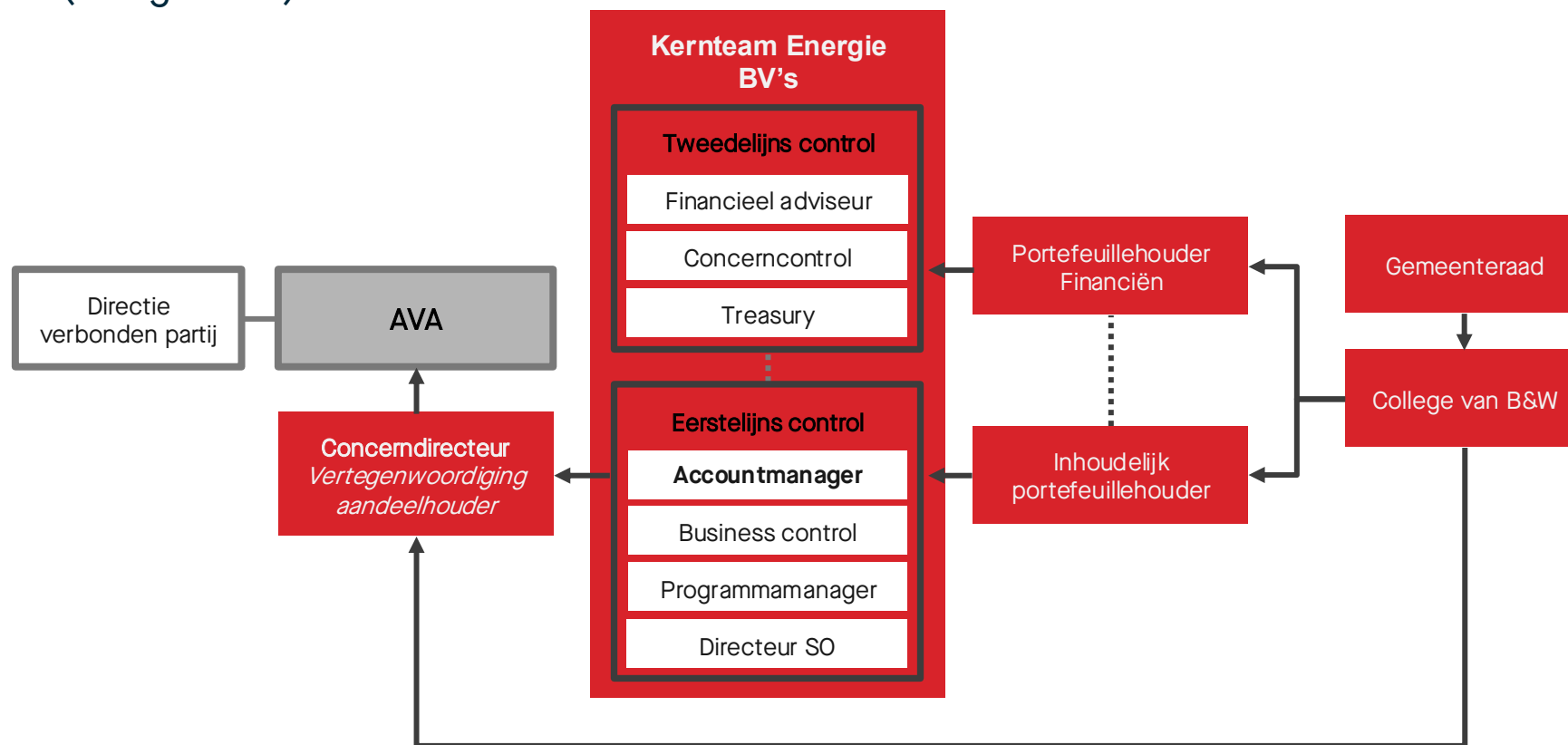

Gemeentelijke governance (ambtelijk-bestuurlijk)

Verbonden partijen - vennootschappen

Gemeentelijke governance Energie BV's (hoog risico)

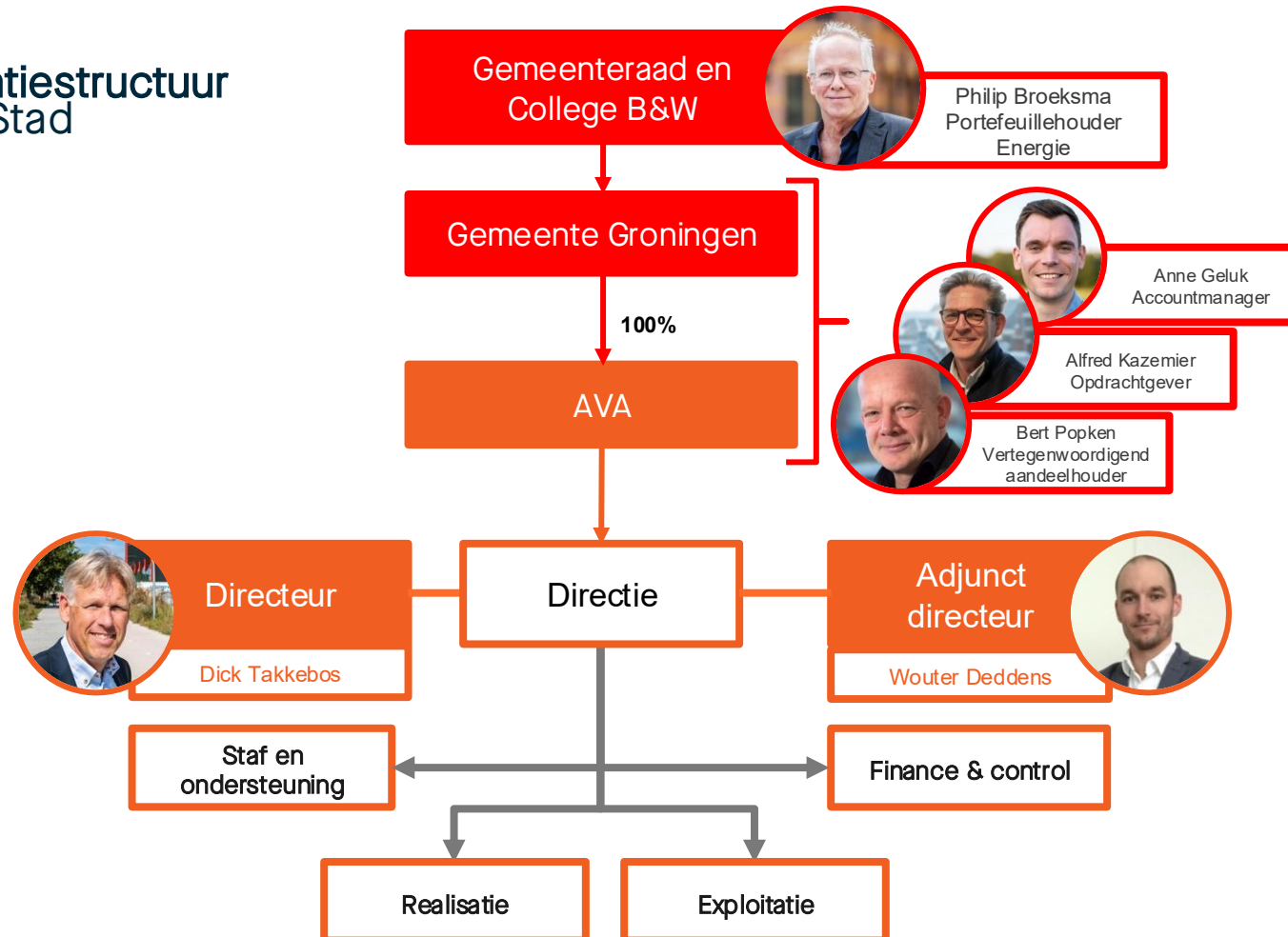

WarmteStad

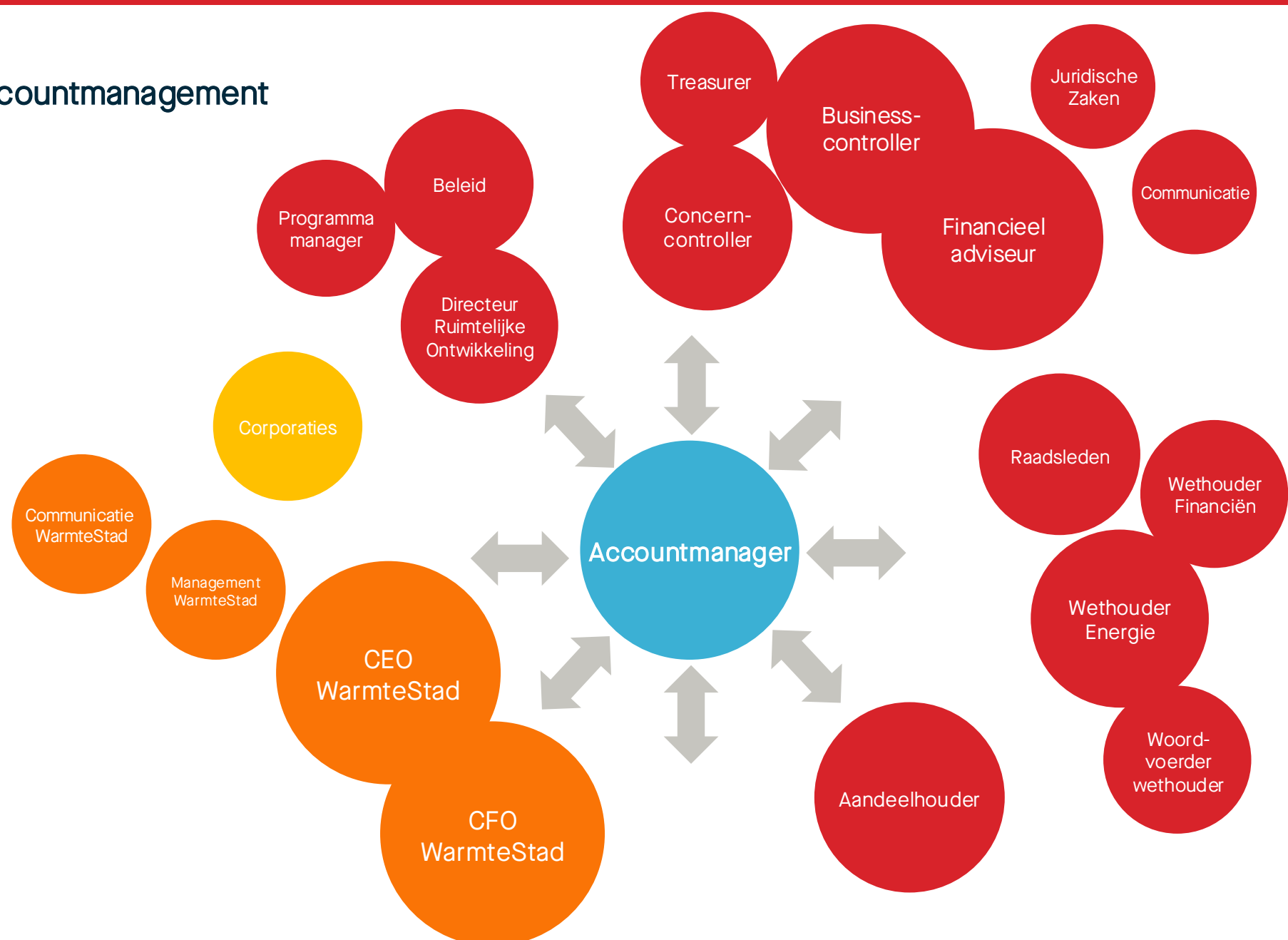
- Opgericht in 2014 door Gemeente Groningen en Waterbedrijf Groningen
- 65 fte
- Ca. 120 mln aan totale investeringen, waarvan ca. 55 mln door gemeente ingebracht
- 10.000 aansluitingen op collectieve warmtevoorzieningen
- Doelgroep:
 - Bestaande woningen (MT)
 - Nieuwe woningen (WKO)
 - Utiliteiten (MT en WKO)
- Bronnen: Zonthermie, datacenters, WKO, WKK, gasketels

Organisatiestructuur WarmteStad

Werkveld accountmanagement

Opdracht en mandaat
vanuit raad-college

Gemeente Groningen

WarmteStad

Woningcorporaties

